

**Curtea Supremă de Justiție**

**DECIZIE**

**21 noiembrie 2018**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia și de către inculpatul Chendeghelean Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 mai 2018, în cauza penală privind-l pe

**Chendeghelean Ivan Xxxxx**, născut la xxxxx,  
originar și domiciliat al sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

**Termenul de examinare a cauzei:**

1. Prima instanță: 24.06.2016 – 15.09.2016;
2. Instanța de apel : 27.10.2016 – 24.05.2017;
3. Instanța de recurs ordinar : 21.08.2017 - 21.11.2017;
4. Instanța de apel : 05.01.2018 – 14.05.2018;
5. Instanța de recurs ordinar : 18.09.2018 – 21.11.2018.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

**A C O N S T A T A T :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Cahul din 15 septembrie 2016, Chendeghelean Ivan Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis;

- art. 175 Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă - 17 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost încasat de la Chendeghelean I. în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în mărime de 2.269 lei.

**2.** Potrivit sentinței, s-a constatat că potrivit rechizitoriului Chendeghelean I. se învinuiește că la începutul lunii martie 2016, în jurul orei 00:00, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, aflându-se la domiciliul amplasat în s. Pelinei, r-nul Cahul, știind cu certitudine că Xxxxx., născută la 27 decembrie 2003, este minoră, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, a tentat în timp ce Xxxxx dormea, să întrețină cu aceasta, contrar voinței ei, raportul sexual forțat în formă naturală, însă intenția acestuia nu a fost dusă până la capăt, deoarece Xxxxx s-a trezit și a fugit, cauzând astfel, victimei minore suferințe fizice și psihice.

Tot el, în toamna anului 2015 - luna martie 2016, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, aflându-se la domiciliul amplasat în s. Pelinei, r-nul Cahul, știind cu certitudine că Xxxxx, născută la 27 decembrie 2003, este minoră și că acțiunile sale pervertesc o persoană, care nu a atins vârsta de 16 ani, a săvârșit acțiuni perverse față de Xxxxx ce constau în atingeri indecente.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Chendeghelean I. au fost calificate de drept în baza art. art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal – tentativa de viol, adică raportul sexual săvârșit prin profitarea de imposibilitatea persoanei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit cu bună-știință asupra unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani, precum și în baza art. 175 Cod penal – acțiunile perverse săvârșite față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, constând în atingeri indecente.

**3.** Sentința a fost atacată cu apel de către:

**3.1.** Procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Chendeghelean I. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 20 de ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis și în baza art. 175 Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă - 21 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. Să fie încasat de la inculpat în beneficiul statului suma de 2.269 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale.

În motivarea apelului a invocat că:

- prima instanță a dat o apreciere justă probelor administrate, potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Chendeghelean I.;

- pedeapsa stabilită pentru faptele incriminate inculpatului, nu corespunde gravității infracțiunii comise, circumstanțelor stabilite în cauză, personalității făptuitorului, de aceea sentința urmează a fi casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri și cu stabilirea unei pedepse mai severe;

- la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de judecată urma să țină cont de personalitatea acestuia, de prevederile art. art. 34; 61; 75; 81-82; 84 Cod penal;

- inculpatul nu recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate, nu sunt prezente circumstanțe ce ar atenua răspunderea acestuia, la locul de trai este caracterizat negativ, anterior a fost condamnat pentru o infracțiune intenționată gravă și a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă, din care considerente lui Chendeghelean I., pentru recidivă periculoasă pedeapsa, poate fi de cel puțin două treimi din maximumul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolele art. 27, 171 alin. (3), lit. b) și art. 175 Cod penal;

- la caz prevederile art. 81 alin. (3) Cod penal nu sunt aplicabile, deoarece Chendeghelean I. anterior fiind condamnat pentru o infracțiune intenționată gravă, a săvârșit din nou cu intenție infracțiunile prevăzute de art. 27, 171 alin. (3) lit. b) și art. 175 Cod penal, ceea ce constituie recidivă periculoasă.

**3.2.** Avocatul Chircu T. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare a lui Chendeghelean I.

În motivarea apelului a invocat:

- partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să fie dovedită de către instanța de judecată, în urma cercetării judecătorești, dar nu de organul de urmărire penală;

- instanța de judecată a emis sentința, bazându-se pe declarațiile părții vătămate minore, care a fost audiată de către organul de urmărire penală în condiții speciale, conform art. 1101 Cod de procedură penală și cele date în cadrul ședinței de judecată;

- din declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate Xxxxx., în sentință fiind indicat că Chendeghelean I. a dezbrăcat-o de chiloți, însă în procesul - verbal de audiere este scris că Mihaela a fost dezbrăcată, dar de ce haină a fost dezbrăcată nu este clar;

- fiind audiată în calitate de martor Matcaș Z., diriginta de clasă, aceasta a declarat că în urma convorbirii cu Xxxxx, ultima i-a spus că chipurile a avut raport sexual, apoi nu a afirmat acest fapt, spunând că a mângâiat-o pe piept. De asemenea, martorul a declarat că copilul putea să scrie și la fantezia lui, deci consideră că fetița nu este sinceră în cele descrise;

- în acțiunile lui Chendeghelean I. lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal.

**4.** Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 mai 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror și admis apelul declarat de către avocatul Chircu T. în numele inculpatului, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Chendeghelean I. a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 175 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că cercetând suplimentar probele administrate de prima instanță și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, s-a demonstrat că acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal, conform indicilor acțiunile perverse săvârșite față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, constând în atingeri indecente.

Instanța de apel a reținut, că partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să fie dovedită de către instanța de judecată în urma cercetării judecătorești, dar nu de organul de urmărire penală, circumstanțe de care nu a ținut cont instanța de fond așa cum, face trimitere nu la acele circumstanțe de fapt ce au fost constatate în urma examinării cauzei, dar face trimitere la rechizitoriu, anume la circumstanțele de fapt incluse în acesta, fapt ce demonstrează temeinicia acestui argument al apărării, indicat în cererea de apel depusă în numele inculpatului.

În viziunea instanței de apel, cu toate că inculpatului i se impută săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, la materialele dosarului lipsesc careva probe ce ar demonstra că acesta ar fi întreținut raport sexual cu Xxxxx, prin profitarea de imposibilitatea persoanei de a se apăra și de a-și exprima voința sau că ar fi încercat să întrețină un astfel de raport cu partea vătămată minoră.

În opinia instanței de apel, inculpatului i se incriminează faptul, că în timp ce Nărea M. dormea, el a încercat să întrețină cu aceasta, contrar voinței ei, raportul sexual forțat în formă naturală, însă intenția acestuia nu a fost dusă până la capăt, Xxxx s-a trezit și a fugit. Astfel, din cele menționate nu se desprinde imposibilitatea lui Xxxxx de a se apăra, așa cum nu au fost prezentate careva probe că aceasta ar avea careva defecte fizice, iar în raportul nr. 471 a - 2016 de expertiză psihiatrico - legală ambulatorie, se indică că Xxxxx este de statură medie, constituție normostenică, fizic este dezvoltată conform vârstei.

Instanța de apel a menționat, că nu au fost prezentate probe și nici nu a fost invocat faptul, că partea vătămată ar fi fost într-o stare de oboseală excesivă sau într-o poziție incomodă în care ar fi fost surprinsă, însă aceasta dormea și simțind ceva s-a trezit și a fugit, iar el nu a întreprins careva măsuri s-o oprească și nici nu a fugit după aceasta ca s-o oprească. Nu se face trimitere la nici o acțiune ce ar fi fost săvârșită de acesta, după ce Xxxxx s-a trezit și a plecat afară.

Pe lângă faptul că nu a fost demonstrată imposibilitatea părții vătămate de a se apăra, instanța de apel a notat, că învinuirea adusă în baza art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, se întemeiază pe declarațiile părții vătămate cuprinse într-o scrisoare adresată profesoarei. În acea scrisoare cu denumirea plângere de la eleva clasei a V-a Xxxxx nu sunt descrise careva acțiuni săvârșite de inculpat, ce ar duce la ideea că acțiunile acestuia au fost îndreptate spre comiterea violului.

Instanța de apel nu a putut trece cu vederea faptul, că formularea învinuirii, cât și declarațiile în procesul penal nu demonstrează că Chendeghelean I. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar învinuirea se bazează doar pe declarațiile părții vătămate, care sunt contradictorii, martorii audiați pe prezenta cauză penală nu menționează direct despre încercarea întreținerii raportului sexual.

În așa mod, instanța de apel a constatat, că prima instanță incorect a stabilit circumstanțele de fapt și eronat a conchis că inculpatul este vinovat de comiterea tentativei de viol, așa cum probele anexate la dosar nu demonstrează acest fapt.

Referitor la învinuirea adusă inculpatului pe episodul privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal, instanța de apel a notat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt, cercetând probele prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, astfel instanța de apel este de acord și însușește toate constatările, aprecierile și rațiunile primei instanțe, inserate în sentința contestată fără a găsi necesar de a le reaprecia.

Astfel, în instanța de apel, ca și în cea de fond a fost stabilit cu certitudine că în perioada toamna anului 2015 - luna martie 2016, Chendeghelean I. urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, aflându-se la domiciliul amplasat în s. Pelinei r-nul Cahul, știind cu certitudine că Xxxxx născută la 27 decembrie 2003 este minoră și că acțiunile sale pervertesc o persoană, care nu a atins vârsta de 16 ani, a săvârșit acțiuni perverse față de Xxxxx, care constau în atingeri indecente, astfel acțiunile acestuia corect fiind încadrate în baza art. 175 Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a putut trece cu vederea personalitatea inculpatului, care nu este angajat în câmpul muncii, la locul de trai se caracterizează negativ, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, anterior a fost judecat la data de 31.07.2002, 18.07.2003, 15.10.2004, însă prin încheierea Judecătoriei Orhei a fost eliberat de ispășirea pedepsei, conform art. 3 a Legii cu privire la amnistie, însă ulterior la data de 15.06.2005 a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 5 ani închisoare și art. 273 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 6 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă - 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09.12.2010, acțiunile lui Chendeghelean I. au fost reîncadrate din art. 273 alin. (2) lit. b) Cod penal în baza art. 1921 alin. (2) lit. a) Cod penal, reducându-se pedeapsa la 5 ani închisoare, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, a fost menținută pedeapsa de 5 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, i-a fost stabilită definitiv pedeapsă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Reieșind din încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09.12.2010, prin care inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, se desprinde că acesta a ispășit pedeapsa la 18.03.2011. Mai mult ca atât, una din infracțiunile prin

care a fost condamnat este cea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria celor grave.

De asemenea, instanța de apel a menționat și faptul că în acest caz suntem în prezența art. 34 alin. (2) lit. b) Cod penal, așa cum inculpatul fiind anterior condamnat pentru o infracțiune intenționată gravă, a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă, astfel conform prevederilor art. 82 alin. (2) Cod penal, fiind necesară stabilirea pedepsei lui Chendeghelean I. nu mai mică de 2/3 din 07 ani închisoare.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul Calendari Dumitru, casată parțial decizia instanței de apel în partea achitării de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal și dispusă rejudecarea cauzei în această parte de către Curtea de Apel Comrat.

În rest, recursul declarat a fost respins ca inadmisibil cu menținerea celorlalte dispoziții ale hotărârii atacate.

7. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că soluția achitării lui Chendeghelean I. a reieșit din respingerea majorității probelor administrate pe caz fără o motivație legală, astfel achitându-l pe Chendeghelean I. de învinuirea adusă în baza art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, instanța de apel nu a luat în considerație toate probele administrate la caz, fapt ce duce la concluzia, că deși la materialele cauzei sunt prezentate un șir de probe, instanța fără a le verifica și aprecia în urma unei evaluări în ansamblu, în viziunea Colegiului, prematur le-a respins.

Ca urmare, instanța de recurs ordinar a constatat că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia referitor la achitarea lui Chendeghelean I. de învinuirea adusă în baza art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, prin ce a admis o eroare de fapt și anume discordanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține.

Referitor la recursul declarat de procuror pe capătul de condamnare a inculpatului Chendeghelean I. în baza art. 175 Cod penal, Colegiul penal a statuat că pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de apel, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal, este una echitabilă, prin care va fi realizat scopul pedepsei și va contribui la reeducarea inculpatului și formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, iar argumentele invocate de recurent nu sânt suficiente și incidente din punct de vedere al prezenței erorii de drept, ce ar permite implicarea instanței de recurs în sensul rejudecării hotărârii adoptate, pe acest capăt de condamnare a inculpatului Chendeghelean I.

8. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 mai 2018 au fost admise apelurile depuse de avocatul Chircu Tudor în numele inculpatului Chendeghelean Ivan și a procurorului în Cara Mihail, casată sentința primei instanțe în partea învinuirii lui Chendeghelean Ivan, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.27,171 alin.(3) lit. b) Cod penal și în partea aplicării pedepsei pentru concurs de infracțiuni cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, după cum urmează :

Chendeghelean Ivan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.27,171 alin.(3) lit. b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În conformitate cu prevederile art.84 alin.(4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepsei aplicate prin prezenta hotărâre și pedeapsa aplicată conform Deciziei Curții de Apel Cahul din 24.05.2017, definitiv i s-a stabilit pedeapsa de 14 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

**8.1.** Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând probele cauzei din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, a considerat dovedită vinovăția lui Chendeghelean Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de articolele 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal: *tentativă de viol, adică raportul sexual săvârșit prin profitarea de imposibilitatea persoanei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit cu bună știință asupra unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani, constatând fapta ca comisă.*

Deși inculpatul nu recunoaște fapta comisă și pledează în apel la achitare, instanța de apel a considerat lipsa temeiurilor de achitarea acestuia și a constatat demonstrată vinovăția dînsului în comiterea tentativei de viol a minorei.

Aceasta se demonstrează prin declarațiile părții vătămate date la organul de urmărire penală în baza art. 110-111 Cod de procedură penală, declarațiile martorilor, însuși a scrisorii formulate de victimă, studiate în cadrul examinării apelurilor.

Instanța de apel a menționat că, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.471 a-2016 gradul dezvoltării intelectuale și starea psihoemoțională a minorei Xxxxx, determină capacitatea de a conștientiza, memora și reproduce evenimentele, precum și detaliile acțiunilor exercitate asupra ei. Declarațiile ultimei nu au temei de a fi considerate dubioase, acestea poartă un caracter veridic. Deci, din această concluzie rezultă că fetița redă evenimentele real, adevărat, înțelegându-le.

În apelul declarat de partea apărării în numele inculpatului se dă doar o critică a declarațiilor victimei care la viziunea autorului nu sunt adevărate și incomplete, ceea ce chipurile ar demonstra nevinovăția inculpatului. Însă, Colegiul penal a considerat, că afirmațiile apelantului sunt declarative, deoarece din probele anexate la materialele cauzei penale cum sunt declarațiile și scrisoarea minorei Xxxxx și declarațiile martorilor Xxxxx, Argint Liudmila și Matcaș Zinovia s-a demonstrat incontestabil fapta săvârșită conform prevederilor art. 27, 171 alin.(3) lit. b) Cod penal. Toate aceste probe au fost minuțios cercetate de Colegiul judiciar în cadrul examinării apelului. Dar faptul că minora Xxxxx nu a povestit evenimentele lui bunica sa, sau altor persoane

apropiate, nu poate fi tălmăcit ca inexistența faptei, deoarece e cazul de ținut cont de vârsta victimei, de condițiile de trai din familie, de faptul că merge vorba de acțiuni sexuale, de rușinea fetei, și de aceea că dînsa s-a deschis doar persoanelor de încredere (selectate personal) - surorii și profesorilor, ceea ce se tălmăcește ca metodă de apărarea a sa de la agresor.

Referitor la apelul declarat de procuror, instanța de apel a reținut că potrivit art. 16 alin.(6) Cod penal infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (3) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor excepțional de grave, deoarece prevede pedeapsa maximă detențiune pe viață.

Ținînd cont de faptul că inculpatul a săvîșit doar tentativă de infracțiune, detențiunea pe viață nu se aplică, conform art. 81 alin. (4) Cod penal.

Colegiul judiciar a menționat că inculpatul anterior prin sentința judecătoreiei Cahul din 15 iunie 2015 a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 5 ani închisoare și în baza art. 273 alin.(2) lit. b) Cod penal la 6 ani închisoare. Conform art. 84 Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 7 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Prin încheierea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 09.12.2010, acțiunile lui Chendeghelean Ivan au fost reîncadrate din art.273 alin. (2) b) Cod penal în art. 192<sup>1</sup> alin. (2) lit. a) Cod penal, reducîndu-se pedeapsa la 5 ani închisoare, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal a fost menținută pedeapsa de 5 ani închisoare, în conformitate cu art.84 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 6 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Tot din această încheiere reiese că Chendeghelean Ivan a executat pedeapsa la 18.03.2011. (f.d.235 vol. I, f.d.206 vol. II.). Una din infracțiunile (art.287 alin. (3) Cod penal) la care a fost condamnat face parte din categoria celor grave.

Deaceia, conform art. 34 alin. (2) lit. b) Cod penal există starea de recidivă periculoasă, deoarece inculpatul a fost anterior condamnat pentru o infracțiune gravă și a săvîșit din nou cu intenție o infracțiune excepțional de gravă.

În cazul dat sunt juste argumentele din apelul procurorului privind aplicarea greșită de instanța de fond a prevederilor art. 81 alin. (3) Cod penal care prevede stabilirea pedepsei pentru tentativă de infracțiune în condiția lipsei recidivei, deoarece în cazul dat inculpatul a fost anterior condamnat pentru infracțiune gravă și din nou a săvîșit o infracțiune excepțional de gravă, deci există starea de recidivă periculoasă care prevedea, la momentul adoptării sentinței, că pedeapsa poate fi de cel puțin 2/3 din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la art. 27,171 (3) lit. b) Cod penal.

Însă, Colegiul judiciar a menționat că în art.82 alin. (2) Cod penal au survenit modificări intrate în vigoare la 20.12.2017, care sunt în favoarea inculpatului.

După modificările respective art. 82 alin. (2) Cod penal are următorul cuprins: (2) Mărimea pedepsei pentru recidiva periculoasă și deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de o treime din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod. În cazul în care sînt stabilite numai circumstanțe

atenuante, instanța poate stabili pedeapsa în limitele prevăzute pentru infracțiune în Partea specială a prezentului cod.

Deci în cazul dat pedeapsa aplicată inculpatului nu poate fi mai mica de 1/3 din maximul prevăzut de articolul corespunzător - 20 ani.

Instanța de apel a concluzionat, că este corectă calificarea infracțiunii prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpatul Chendeghelean Ivan și semnele componenței de infracțiune prevăzute la articolele 27 ,171 alin. (3), lit. b) Cod penal: tentativă de viol, adică raportul sexual săvârșit prin profitarea de imposibilitatea persoanei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit cu bună știință asupra unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani.

Vina în săvârșirea acestei fapte de inculpat este demonstrată prin probele cercetate de instanța de apel și descries supra, căror colegiul le-a dat o apreciere deplină și argumentată mai sus.

Așa dar, ținând cont de cele menționate mai sus, Colegiul judiciar a considerat că vina inculpatului Chendeghelean Ivan de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27 și art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal este demonstrată deplin și acțiunile lui se încadrează conform indicilor : tentativă de viol, adică raportul sexual săvârșit prin profitarea de imposibilitatea persoanei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit cu bună știință asupra unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani.

La soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală inculpatului instanța de apel s-a condus de prevederile art. 61 Cod penal, la fel și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. art. 7 și 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, care face parte din categoria infracțiunilor excepțional de grave, de personalitatea inculpatului, care a fost anterior judecat cu ispășirea pedepsei cu închisoare și concluzii pentru sine nu a făcut, antecedentul penal nefiind stins, se caracterizează din punct de vedere negativ, vina nu o recunoaște și nu regretă de cele comise, de faptul că acțiunile sunt îndreptate față de o minoră, fiind în stare de recidivă periculoasă, de aceea ținând cont de sancțiunea normei penale, de influența pedepsei asupra corectării inculpatului și de atitudinea lui față de cele comise, consideră că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă numai fiind izolat de societate, aplicându-i pedeapsa sub formă de închisoare, pedeapsa aplicată va fi echitabilă celor comise și va contribui la corectarea vinovatului și va asigura scopurile pedepsei.

Ținând cont de faptul că, Colegiul judiciar a reexaminat sentința instanței de fond doar în partea ce ține de rejudecarea prezentei cauze penale numai referitor la art.27, 171 alin.(3) lit. b) Cod penal incriminate lui Chendeghelean Ivan, rezultă că pedeapsa definitivă necesită să fie stabilită ținând cont și de pedeapsa numită prin Decizia Curții de Apel Cahul din 24.05.2017 pe art. 175 Cod penal (menținută în această parte prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 21.11.2017).

**9. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare :**

**9.1.** - procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, în termen la data de 17 iulie 2018 (conform ștampilei de pe plic), prin care indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei atacate, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care lui Chendeghelean Ivan să-i fie stabilită pedeapsa pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 20 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis. În conformitate cu prevederile art.84 alin.(4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepsei aplicate prin prezenta hotărâre și pedeapsa aplicată conform Deciziei Curții de Apel Cahul din 24.05.2017, definitiv să-i fie stabilită pedeapsa de 21 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei penale este ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temeiuri pentru recurs prevăzute în art.427 alin. (1) pct.6), 10) Cod de procedură penală;

- cu toate că instanța de apel corect a încadrat acțiunile inculpatului, la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei;

- la stabilirea pedepsei instanța de apel corect a reținut faptul, că la data comiterii infracțiunii specificate inculpatul Chendeghelean Ivan a fost în stare de recidivă periculoasă, însă nu a luat în considerație lipsa circumstanțelor atenuate, personalitatea inculpatului care a fost anterior judecat cu ispășirea pedepsei cu închisoare și concluzii pentru sine nu a făcut, antecedentul penal nefiind stins, caracteristică negativă la locul de trai, faptul că acțiunile acestuia au fost îndreptate față de o minoră, conduita inculpatului Chendeghelean Ivan înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății. Astfel, inculpatul în cadrul urmăririi penale și la examinarea cauzei în instanța de judecată nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, nu au contribuit la descoperirea infracțiunii;

- în cauza dată nu există și nu au fost stabilite careva circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului Chendeghelean Ivan, ce ar permite de a concluziona că corectarea acestuia nu este posibilă fără executarea pedepsei de închisoare cu un termen mai mare, decît acel stabilit de către instanța de apel.

**9.2.** – inculpatul Chendeghelean Ivan, în termen la data de 20 iulie 2018 (conform ștampilei de pe plic), prin care fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, invocînd că nu el a comis infracțiune prevăzută de art. 171 Cod penal.

**10.** Pe marginea recursului declarat de către procuror, inculpatul Chendeghelean Ivan a depus referință, prin care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

### ***11.1 Referitor la recursul declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia.***

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temei de casare a hotărîrii instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă fără a fi descrise pe larg și la concret cu ce anume nu este de acord.

Colegiul penal constată, că lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Totodată, din textul recursului rezultă că acesta critică pedeapsa, temei ce se încadrează la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În acest sens, Colegiul penal menționează că temeiul de recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în prezenta cauză, întrucît instanța de apel i-a aplicat inculpatului Chendeghelean Ivan în baza art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, o pedeapsă echitabilă și în limitele Legii penale.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a

prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, Colegiul penal consideră că la aplicarea pedepsei inculpatului Chendeghelean Ivan pentru infracțiunea comisă, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ținând cont de personalitatea inculpatului, anterior judecat, antecedentul penal nefiind stins, săvârșirea unei infracțiuni exceptional de grave, nu a recunoscut vinovăția, nu regretă cele săvârșite, de faptul că acțiunile lui au fost îndreptate față de o minoră, fiind în stare de recidivă periculoasă astfel, corect a ajuns la concluzia, că scopul restabilirii echității sociale, educativ și preventiv al pedepsei în cazul lui Chendeghelean Ivan poate fi atins prin stabilirea pedepsei, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea pedepsei definitive sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani, în penitenciar de tip închis, aceasta fiind una în măsură să asigure realizarea scopului legii penale, și anume restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, luându-se în considerație toate circumstanțele pe caz.

În concluzie, Colegiul penal conchide că temeiurile indicate de procurorul Sîrbu Lilia nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

### ***11.2. Referitor la recursul declarat de inculpatul Chendeghelean Ivan.***

Din conținutul recursului ordinar declarat de inculpatul Chendeghelean Ivan se constată că acesta, nu invocă nici un temei de casare din cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă solicită să fie achitat, întrucât în opinia lui instanțele de judecată eronat au apreciat probele administrate în speța dată și el nu a comisă infracțiunea imputată. Colegiul penal constată că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că fapta incriminată în actul de învinuire a fost comisă de către acesta.

Verificând materialele dosarului, în raport cu criticele invocate de recurent în recursul declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă în partea condamnării lui Chendeghelean Ivan în baza art.27, 171 alin. (3) lit. b) Cod

penal, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speța dată.

La fel, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile ce au dus la adoptarea soluției expuse în pct.8.1. din prezenta decizie.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Chendeghelean Ivan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal să fie una legală și întemeiată, care se menține și de instanța de recurs.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate. Prin urmare, Colegiul penal conchide că criticile recurentului nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală.

În continuare, revenind la conținutul recursului declarat, Colegiul penal reține că, autorul acestuia consideră că, instanța de apel, care a pronunțat o hotărâre nouă, a tras o concluzie greșită în ce privește condamnarea inculpatului Chendeghelean Ivan în baza art.27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în comiterea acestei infracțiuni.

La acest capitol, Colegiul menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus verificării declarațiile inculpatului, a părții vătămate, a martorilor și probele materiale administrate, în urma căreia a conchis asupra vinovăției inculpatului Chendeghelean Ivan, considerând că argumentele acestuia cu privire la nevinovăția lui nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Concomitent, vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunii imputate, a fost dovedită și prin materialele cauzei indicate în pct.8 al prezentei decizii.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar criticile invocate de inculpat în cererea de recurs, nu și-au găsit confirmarea, fapt ce duce la inadmisibilitatea recursului declarat de inculpatul Chendeghelean Ivan.

**12.1.** În concluzie, Colegiul penal conchide că temeiurile indicate de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia și de către inculpatul Chendeghelean Ivan nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

**13.** În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

### **D E C I D E :**

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia și de către inculpatul Chendeghelean Ivan, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe **Chendeghelean Ivan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 decembrie 2018**.

Președinte

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie